

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського національного
університету
Микола ДИВАК

(підпис)

« 14 » 12 2023 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Стахурської Світлани Василівни на тему «УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА», поданої на
здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та
адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»**

ВИТЯГ

із протоколу засідання фахового семінару кафедри підприємництва і торгівлі
Західноукраїнського національного університету
від 12 грудня 2023 р., протокол № 1

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри підприємництва і торгівлі, д. е. н., професор
Собко О.М., професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу,
д. е. н, професор **Желюк Т. Л.**; професор кафедри менеджменту, публічного
управління та персоналу, д. е. н., професор **Монастирський Г. Л.**; професор
кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н, професор
Мельник А. Ф.; професор кафедри менеджменту, публічного управління та
персоналу, д. е. н, професор **Августин Р. Р.**; доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент **Овсянюк-Бердадіна О. Ф.**;
доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н, доцент

Демків І. О.; директор Навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури, д. е. н, професор **Брич В. Я.;** професор кафедри підприємництва і торгівлі, д. е. н, професор **Птащенко О. В.;** доцент кафедри підприємництва і торгівлі, к. е. н, доцент **Карпик Я. М.;** доцент кафедри підприємництва і торгівлі, к. е. н, доцент **Бойчик І. М.;** доцент кафедри підприємництва і торгівлі, к. е. н, доцент **Волошин Р. В.;** старший викладач доцент кафедри підприємництва і торгівлі, к. е. н. **Кириленко С.В.;** доцент кафедри підприємництва і торгівлі, к. е. н, доцент **Смерека С. Б.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження дисертанта Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь дисертанта Стахурської Світлани Василівни про результати дисертаційного дослідження на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства», поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Стахурська Світлана Василівна зробила доповідь про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомні теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Учасниками засідання фахового семінару кафедри до здобувача Стахурської Світлани Василівни були поставлені такі запитання:

д. е. н., професор Монастирський Г. Л.:

Які чинники здійснюють вплив на інтелектуальний потенціал підприємства?

Які пропозиції щодо покращення інтелектуального потенціалу підприємства Ви можете запропонувати?

Охарактеризуйте, вплив інтелектуального потенціалу підприємства на його інноваційний розвиток?

д. е. н., професор Мельник А. Ф.:

Чи робили Ви порівняльний інтелектуального потенціалу підприємств молокопереробної промисловості з інтелектуальним потенціалом підприємств інших галузей?

Чи можливо зараз залучення інвестицій в молокопереробну промисловість? А також ті інвестиції, що є на сьогодні у цій сфері чи направлені вони на поліпшення інтелектуального потенціалу підприємства?

к. е. н., доцент Овсянюк-Бердадіна О.Ф.:

Як корелює система якості на підприємстві з його інтелектуальним потенціалом?

За рахунок яких інструментів маркетингу можливо покращити інтелектуальний потенціал підприємства?

Які саме діджитал-комунікації будуть дієвими для підприємств молокопереробної промисловості?

к. е. н., доцент Демків І.О.:

На підприємствах, які Ви досліджували як зростає рівень інтелектуального потенціалу. Обґрунтуйте чим, на Вашу думку, така тенденція зумовлена?

Чи здійснювали Ви в своїй роботі порівняльний аналіз діяльності вітчизняних підприємств харчової промисловості з аналогічними підприємствами в країнах ЄС?

д. е. н., професор Желюк Т. Л.:

Що запропоновано у новизні Вашої роботи вперше?

Чи розглядали Ви при дослідженні інтелектуального потенціалу його взаємозв'язок з інноваційним розвитком?

Чи має зв'язок соціальна відповідальність бізнесу з його інтелектуальним потенціалом, його-розвитком?

к. е. н., доцент Карпик Я.М.:

Чи вважаєте за доцільне виокремити в роботі ті результати Вашого дослідження, які можна сформулювати, як висновки зроблені «вперше»?

к. е. н., старший викладач Кириленко С.В.:

Чи розглядали Ви екологічну складову у своїй роботі?

Яку роль Ви відводите в використанню брендингового інструментарію в системі управління інтелектуальним потенціалом?

д. е. н., професор Собко О.М.:

Яка структуризація інтелектуального потенціалу прийнята у Вашому дослідженні?

Які резерви розвитку інтелектуального потенціалу за рахунок нарощення інтелектуального капіталу Вами було виявлено у результаті побудови прогнозних моделей?

Що у Вас прийнято за критерій економічної ефективності в методичному підході оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства?

д. е. н., професор Августин Р. Р.:

Назвіть складові методичного підходу до оцінювання ефективності використання інструментів брендингу в процесі формування системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства?

Що є об'єктом Вашого дослідження?

к. е. н., доцент Смерека С. Б.:

Чи досліджували Ви у своїй роботі вплив новітніх діджитал-комунікацій на розвиток інтелектуального потенціалу підприємства?

Які основні складові трудового потенціалу мають вплив на становлення інтелектуального потенціалу?

к. е. н., доцент Волошин Р. В.:

Яку має вагу в формуванні інтелектуального потенціалу підприємства соціальна складова?

Охарактеризуйте інтелектуальний потенціал з точки зору його технологічної складової?

д. е. н., професор Птащенко О. В.:

Чому саме інтелектуальний потенціал в першу чергу важливо розвивати на підприємстві?

Як умови воєнного стану впливають на тему Вашого дослідження?

На усі поставлені запитання здобувачем було надано вичерпну відповідь.

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

к.е.н., доцент, Бойчик Ірина Михайлівна (науковий керівник) зазначила, що аспірант Стахурська Світлана Василівна повністю виконала освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 073 «Менеджмент», про що свідчить академічна довідка з аспірантури. Дисертація Стахурською Світланою Василівною була подана на кафедру 30.11.2023 року.

У висновку наукового керівника було зазначено, що дисертаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, що відповідає задекларованій темі та поставленій меті, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, містить наукові положення, що мають наукову новизну та важливе значення для вирішення суб'єктами управління важливих завдань, що постають перед ними в процесі господарювання і спрямовуються на підвищення ефективності інтелектуального потенціалу за рахунок використання новітнього маркетингового та управлінського інструментарію

Актуальність, новизна, обґрунтованість основних наукових положень, висновків і рекомендацій проведеного дослідження та його значимість для економічної науки і практики свідчить, що дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341), а відтак, може розглядатися на фаховому семінарі кафедри щодо її подальшого захисту в разовій спеціалізованій

вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

4. ВИСТУПИЛИ:

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Августин Р.Р. (рецензент), який наголосив, що робота Стахурської Світлани Василівни є актуальною, виконана на високому науковому рівні. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням. Стосовно недоліків та дискусійних положень рецензент зазначив:

1. На рис. 1.6. автор представляє механізм формування і розвитку інтелектуального потенціалу підприємства, що є одним з ключових елементів представленої роботи, але не наводить детального пояснення кожного елементу та не приводить аналіз представлених складових. Врахування цього недоліку може значно підсилити ґрунтовність дослідження.

2. На рис. 1.8. першого розділу роботи представлено «Модель управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства», яка дозволяє наочно дослідити концептуальні основи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства. Модель сформована на основі системного підходу та низки доповнюючих елементів, які формують її наукове і теоретичне обґрунтування, ідентифікують місце і сфери впливу та поширення, а також інтегруються з інструментами управління підприємством, включаючи цілі та критерії, принципи та методи, а також систему моніторингу і прогнозування, що забезпечує зв'язок підприємства із зовнішнім середовищем. Зауважимо, що кінцевий результат запропонованої моделі у вигляді генерування інтелектуальної доданої вартості доцільним було б представити з математичним підкріпленням та обґрунтуванням.

3. У підрозділі 2 запропоновано факторний аналіз проведений по ТОВ «Молокозавод «Самбірський», що дає можливість оцінити діяльність підприємства. На нашу думку, доцільним є представити аналогічні дослідження по інших підприємствах

галузі, що дало б змогу конкретизувати представити дослідження та порівняти їх для подальшого прогнозування розвитку галузі.

4. В 3 розділі представлено, що кінцевим результиуючим показником збільшення інтелектуального капіталу як базису для формування інтелектуального потенціалу підприємства в дослідженні прийнято коефіцієнт інтелектуальної доданої вартості. Оцінювання величини інтелектуальної доданої вартості та її змін на досліджених суб'єктах дозволив виявити нестабільні тенденції на формування яких безумовно мали вплив пандемія та війна. Проведений кореляційно-регресійний аналіз з метою прогнозування динаміки величини коефіцієнта інтелектуальної доданої вартості для досліджених суб'єктів господарювання дозволяє стверджувати про доцільність пошуку резервів підвищення. Спираючись на зазначене вище, зауважимо, що доцільно було б представити приклад його застосування на практиці.

5. На рис. 3.12 автор представляє методичний підхід до оцінювання ефективності використання інструментів брендингу в процесі формування системи управління інтелектуальним потенціалом підприємства. На наш погляд доцільним би було підкріпити окремі складові математичними розрахунками для наочного відображення важливості саме їх врахування.

Висловлені зауваження, дискусійні питання та побажання суттєво не знижують наукової цінності дослідження і можуть слугувати предметом наукової дискусії під час захисту дисертаційної роботи. Дисертаційна робота Стахурської С.В. є завершеним цілісним самостійним науковим дослідженням, оформлена відповідно до існуючих вимог, містить науково обґрунтовані положення у яких викладено і обґрунтовано авторський підхід щодо ґрунтового, комплексного вивчення та узагальнення теоретичних, методичних і прикладних аспектів розроблення системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємств. Положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо аргументовані та мають високий рівень достовірності. Якісні характеристики роботи вказують на її відповідність спеціальності 073 "Менеджмент", вимогам Міністерства освіти і науки України і Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії PhD. Враховуючи вищезазначене, вважаємо, що це дає

підстави рекомендувати її до розгляду у Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і торгівлі Західноукраїнського національного університету Волошин Р.В. (рецензент) у своєму виступі відзначив актуальність теми дослідження, наукове значення отриманих дисертантом результатів, які викладені в опублікованих працях у наукових виданнях, і відображають основні положення та зміст дисертації. Поряд з цим рецензент навів певні дискусійні положення та зауваження, що полягають в наступному:

1. Існує потреба в науковому редагуванні окремих елементів вступу роботи, зокрема завдань. Відповідно до вимог, завдання повинні «працювати» на кінцеві результати і бути відображеними в пунктах наукової новизни;

2. Автору доцільно скоротити висновки до розділів 1 і 3.

3. Автору доцільно вказати і обґрунтувати підходи до розвитку інтелектуального потенціалу.

4. Автору доцільно було б питання взаємозв'язку інтелектуального потенціалу та інноваційного розвитку, яке розглядається в роботі висвітлити у новизні і висновках.

5. Доцільно автору упорядкувати список використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015.

Дисертаційна робота є цілісною і змістовною, містить обґрунтовані теоретичні та прикладні розробки автора, а висловлені зауваження не впливають суттєво на її науковий рівень. Відповідно до цього, дисертація Стахурської Світлани Василівни, виконана на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» є завершеною, самостійною науковою роботою, що виконана на достатньо високому науково-теоретичному рівні, і тому рекомендується для подальшого проходження з метою захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Желюк Т. Л. (рецензент), у своєму виступі наголосила на актуальності теми, високому рівні наукових розробок і пропозицій автора, значному обсязі наукових праць, опублікованих за результатами наукового дослідження, які відповідають основним положенням і змісту дисертації. У цілому, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу С.В. Стахурської, рецензент навела також ряд дискусійних положень і зауважень, суть яких полягає в наступному:

1. Автору доцільно рисунок 1.1. обґрунтувати та узгодити з подальшими дослідженнями.

2. у пункті новизни щодо удосконалення інструментарію оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства, який, на відміну від існуючих, охоплює систематизовані критерії, показники і методи їхнього розрахунку в межах управління інтелектуальною власністю, розвитком особистісного інтелектуального потенціалу та рівня цифровізації, що розширює методичну основу в аналітичних оцінках та дало змогу виявити інтелектуальні резерви підвищення ефектів, конкретизувати які саме критерії, показники та методи є його підґрунтям.

3. Автору доцільно звернути увагу на те, що рисунок 1.4 можливо представити більш наглядно.

4. Зміст рисунку 1.5 не відповідає назві даного рисунку.

Виявлені дискусійні моменти та зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Відтак, дисертація Стахурської Світлани Василівни, виконана на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» може бути рекомендована до розгляду на Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Монастирський Г. Л. (рецензент), який високо оцінив актуальність

теми дослідження, відзначив наукову новизну положень і результатів роботи, отриманих і представлених автором, достатній рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що представлені в дисертації, високе практичне значення роботи і пропозиції щодо використання одержаних результатів. Поряд із тим, рецензент наголосив на наявності в роботі наступних дискусійних положень і зауважень:

1. Доопрацювання і посилення окремих формулювань потребує вступ дисертаційної роботи.

2. В параграфі 2.2. автору доцільно було б подати порівняння показників досліджуваних підприємств із середніми показниками по галузі чи по регіонах.

3. Табличні матеріали, поміщені в додатках потребують уточнення джерел інформації, поданої в них.

4. Окремі положення параграфу 3.2, які стосуються висвітлення методичних засад доцільно було б подати у параграфі 3.1.

Дисертаційна робота Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» за змістом, науковою новизною, логікою викладення матеріалу, висновками та рекомендаціями є завершеним і самостійним науковим дослідженням, що відповідає паспорту спеціальності 073 - Менеджмент. Дисертація підготована і оформлена відповідно до вимог, що висуваються Міністерством освіти і науки України до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Зміст роботи логічно і послідовно висвітлює основні положення науково-методичних розробок автора. Виявлені дискусійні моменти та зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Відтак, дисертація Стахурської С.В., виконана на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» може бути рекомендована до розгляду на Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Овсянюк-Бердадіна О.Ф. у своєму виступі наголосила на

актуальності теми, високому рівні наукових розробок і пропозицій автора, значному обсязі наукових праць, опублікованих за результатами наукового дослідження, які відповідають основним положенням і змісту дисертації.

Дисертаційна робота Стахурської С.В. є своєчасним вдалим реагуванням на складні виклики сьогодення, які вимагають застосування нетипових управлінських підходів. Положення дисертації та результати дослідження належним чином апробовані на всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

Робота є завершеною науковою працею, а за обсягом, змістом, науковою новизною та практичним значенням одержаних результатів дисертація відповідає всім вимогам. Тому можна вважати, що представлена дисертаційна робота заслуговує до розгляду в Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Мельник А.Ф., яка зазначила, що дисертаційна робота Стахурської Світлани Василівни є актуальною, виконана на високому науковому рівні, має практичне значення та базується на значному обсязі матеріалу. Дана робота вирішує важливу науково-практичну проблему підвищення ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємств.

Дисертація підготована і оформлена відповідно до вимог, що висуваються Міністерством освіти і науки України до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Зміст роботи логічно і послідовно висвітлює основні положення науково-методичних розробок автора. Виявлені дискусійні моменти та зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Відтак, дисертація Стахурської Світлани Василівни, виконана на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» може бути рекомендована до

розгляду на Спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

В обговоренні дисертаційної роботи взяли також участь: д. е. н., професор **Собко О.М.**, к. е. н., доцент **Смерека С. Б.**, к. е. н., доцент **Карпик Я.М.**, д. е. н., професор **Птащенко О.В.**, к. е. н., старший викладач **Кириленко С.В.**, к. е. н., доцент **Демків І.О.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що дисертаційна робота здобувача Стахурської Світлани Василівни виконана на актуальну тему. Учасники обговорення відмітили теоретичну і практичну цінність результатів проведеного дослідження. Дана праця відзначається необхідним рівнем наукової новизни, при цьому всі положення, представлені автором, розроблені самостійно та є достатньою мірою обґрунтованими, емпірично підтвердженими. Наукові досягнення здобувача апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

ПОСТАНОВИЛИ:

Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації, та пропонувати Вченій раді університету затвердити висновок фахового семінару.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Розвиток світової економіки на сучасному етапі характеризується активним становленням нового технологічного контексту. До її переважних тенденцій можна віднести генерацію нових знань, впровадження інновацій, використання інформаційних технологій та продуктів цифрової економіки майже в усіх галузях виробництва, а також у середовищі життя світової спільноти. При цьому багато експертів одноголосно вважають, що визначальним фактором успішного розвитку економіки передових країн є зростаюча залежність від інтенсивності формування та ефективного використання інтелектуального потенціалу підприємств та всіх його структурних складових. Розвинутий інтелектуальний потенціал є достатньо важливим для підприємства, оскільки його можна розглядати як досить ефективний ресурс його виробничої діяльності як за функціональними, так і за тимчасовими характеристиками. Жодне підприємство не може забезпечити свій перехід до інноваційного виробництва та здійснення ефективної діяльності без належного рівня функціонального розвитку інтелектуального потенціалу. Його структурні компоненти спрямовані на нарощування збільшення конкурентних переваг у боротьбі за ринки збуту, генерування нових знань, підвищення управлінських та професійних компетенцій своїх спеціалістів, використання сучасних інформаційно-аналітичних систем управління, набуття та ефективного впровадження динамічних здібностей переорієнтувати свою виробничу діяльність під впливом непередбачених факторів. Зрозуміло що вищезгаданий перелік факторів, що визначають успішне функціонування підприємства на ринку, також свідчить про динамічну структурну складову його інтелектуального потенціалу.

Робота виконана відповідно до планів науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету, зокрема за темами: «Інноваційне підприємництво та забезпечення гармонійного розвитку економіки України» (державний реєстраційний номер 0121U111077), в межах якої дисертанткою підготовлено розділ «Посилення інтелектуалізації виробничо-комерційних процесів господарських суб'єктів»; «Управління конкурентоспроможністю в підприємстві» (державний реєстраційний номер 0123U103460), в межах якої досліджено напрями розвитку інтелектуального потенціалу підприємства.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

– Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та вироблення практичних рекомендацій щодо управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємств.

– Для досягнення визначеної мети в дисертаційній роботі передбачено вирішення таких завдань:

– уточнити дефініції «інтелектуальний потенціал підприємства» та «управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» з метою розширення термінологічного поля;

– розробити модель системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства з метою підвищення рівня ефективності господарювання і генерування інтелектуальної доданої вартості;

– удосконалити формування структури механізму управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства;

– розширити методичний інструментарій оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства для удосконалення оцінних методик;

– обґрунтувати вектори удосконалення управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на основі розвитку інтелектуального капіталу;

– покращити формування системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на основі застосування інструментарію брендингу;

– розробити резерви покращення управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на основі побудови прогнозних моделей.

Для досягнення визначеної мети і вирішення окреслених завдань використано сукупність загально-наукових та спеціальних методів дослідження, які забезпечили ґрунтовність, об'єктивність і достовірність висунутих у дисертації положень та сформульованих висновків: теоретичного узагальнення – для обґрунтування теоретико-методичних підходів до формування моделі управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства; аналізу та синтезу – для узагальнення методичних підходів до оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства; статистичного аналізу – для оцінювання стану і динаміки ринку молока та молокопродукції України; кореляційно-регресійного аналізу – для вибору параметрів та побудови моделей взаємозалежностей чистих доходів від реалізації продукції, показника інтелектуальної доданої вартості й стану розвитку інтелектуального потенціалу підприємства; графічний – для наочного представлення матеріалу роботи; абстрактно-логічний – для поглибленого аналізу основних термінів, теоретичного узагальнення – для формулювання висновків.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, статистичні матеріали Державної служби статистики України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з висвітлення теорії управління розвитком інтелектуального потенціалу, фінансова звітність суб'єктів господарювання.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Основні результати, отримані особисто автором, які характеризуються науковою новизною і виносяться на захист, містять наступні наукові положення:

вперше:

– розроблено модель системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства, дія якої направлена на підвищення інноваційності підприємства, а також генерування інтелектуальної доданої вартості, що досягається завдяки поєднанню системи моніторингу і прогнозування, здатної передбачати

потенційні точки виникнення запиту на інтелектуальні ресурси, із чинниками системи управління, яка включає цілі, принципи, критерії і методи впливу, і механізмом управління процесами інтелектуалізації праці в умовах ринкового середовища, доповненого фактором цифровізації;

удосконалено:

– інструментарій оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства, який, на відміну від існуючих, охоплює систематизовані критерії, показники і методи їхнього розрахунку в межах управління інтелектуальною власністю, розвитком особистісного інтелектуального потенціалу та рівня цифровізації, що розширює методичну основу в аналітичних оцінках та дало змогу виявити інтелектуальні резерви підвищення ефектів;

– формування структури механізму управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства, яке, на відміну від існуючих, охоплює «інтелектуальний вакуум як запит на відсутні складові/параметри інтелектуального потенціалу», що охоплює процеси зміни попиту, ризику та невизначеності ринкового середовища, конкуренції як ринкового фактора, а також державного впливу як цілеспрямованого засобу регулювання економіки;

– методичний підхід до оцінювання ефективності використання інструментів брендингу в процесі формування системи управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства, який, на відміну від існуючих, базується на обґрунтуванні вибору комплексу інструментарію брендингу встановленого на основі експертного оцінювання та визначення рівня таксономічного показника. Це дає змогу підвищити ефективність використання інструментарію брендингу та оптимізувати прийняття управлінських рішень.

набули подальшого розвитку:

– понятійний апарат через уточнення дефініцій: «інтелектуальний потенціал підприємства» як можливості створювати інтелектуальну додану вартість шляхом налагодження виробництва та комерціалізації інтелектомісткої продукції, що забезпечує інноваційний розвиток бізнесу; «управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» як систематизованих процесів інтелектуалізації

виробничо-комерційних процесів з метою генерування інтелектуальної доданої вартості та забезпечення інноваційного розвитку бізнесу. Це дозволило розширити термінологічне поле в теорії управління за сутністю, змістом і результатом;

– обґрунтування векторів удосконалення управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на основі формування інтелектуального капіталу, які, на відміну від існуючих, розширюють можливості для підвищення інтелектуалізації праці та генерування інтелектуальної доданої вартості;

– моделювання напрямів покращення управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на основі побудови прогностичних моделей, яке, на відміну від існуючих, розширює можливості виявлення резервів підвищення інтелектуалізації виробничо-комерційних процесів шляхом визначення факторної залежності і виявлення значущих показників, які в найбільшій мірі впливають на забезпечення росту інтелектуальної доданої вартості й реалізуються в межах стратегій інноваційного розвитку, управління знаннями чи розвитку експортного потенціалу.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Стахурської С. В. має чітку логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць, дозволяє послідовно та у повному обсязі викласти основні теоретичні та практичні результати проведеного дослідження.

Якісний аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить про комплексне та системне вивчення автором основних проблемних питань досліджуваної теми. При цьому здобувач вміло користується сучасною методологією економічних досліджень. Серед використаних у роботі методів дослідження слід відмітити: діалектичний; індукції; дедукції; узагальнення; системний; теоретичного узагальнення; абстрактно-логічний; статистико-економічний; економетричний, аналізу та синтезу; розрахунково-конструктивний; системного аналізу; групування; графічний. Текстовий виклад результатів роботи вдало доповнюється графічними

ілюстраціями, розрахунковими таблицями та додатками. Основні наукові тези і положення роботи логічно й переконливо аргументуються, а у необхідних випадках підтвержені відповідними аналітичними даними.

Розгорнутий аналіз існуючих теоретико-методологічних наукових підходів щодо систематизації організаційних та економічних аспектів розвитку інтелектуального потенціалу підприємства та обґрунтування напрямів формування системи управління інтелектуальним потенціалом на підприємствах, вміле поєднання сучасних методів та прийомів дослідження, оцінки та інтерпретації фактологічних даних є надійним підґрунтям для констатації високого рівня аргументованості основних наукових положень, висновків та рекомендацій, які містяться у дисертаційній роботі Стахурської С.В. Аргументація основних положень у дисертаційній роботі вирізняється чіткістю, цільовим характером та взаємоузгодженістю із головними її позиціями та науковими твердженнями.

Практичне значення роботи

Положення та висновки дисертаційної роботи є системою заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства на підприємствах молокопереробної промисловості.

Синтезовані у дисертації теоретико-методичні домінанти управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства впроваджено в практичну діяльність таких суб'єктів господарювання: ПрАТ «Тернопільський молокозавод», яке реалізувало пропозиції щодо удосконалення системи управління розвитком інтелектуального потенціалу на основі формування інтелектуального капіталу та механізму управління процесу інтелектуалізації праці (довідка № 228 від 21.09.2023 р.), ТОВ «Молокозавод «Самбірський», де застосовано пропозиції щодо методичного підходу при обґрунтуванні вибору комплексу інструментарію брендингу (довідка № 153 від 20.07.2023 р.), фермерське господарство «Білак», яким застосовано пропозиції щодо покращення процесів формування та використання інтелектуальних складових забезпечення конкурентоспроможності та методики

оцінювання ефективності управління розвитком інтелектуального потенціалу (довідка № 11 від 13.08.2023 р.).

Основні теоретико-методичні положення, обгрунтовані у дисертаційній роботі, використано у навчальному процесі ЗУНУ при викладанні дисциплін «Підприємництво», «Інноваційне підприємництво», «Управління інноваційною діяльністю», «Економіка та організація торгівлі» (довідка № 126-26/1869 від 07.09.2023 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

За результатами дослідження опубліковано 15 наукових праць загальним обсягом 2,86 друк. арк., серед яких 6 праць у наукових фахових виданнях України обсягом 2,25 друк. арк., 1 праця у закордонному періодичному науковому виданні, що індексується в наукометричній базі даних Scopus, обсягом 0,1 друк. арк., 8 праць апробаційного характеру загальним обсягом 0,51 друк. арк.

Публікація в закордонному періодичному науковому виданні, що індексується в наукометричній базі даних Scopus:

1. Alekseieva K., Turchyn L., Sobko O., Boichyk I., Stakhurska S. Intellectual Capital of Entrepreneurship: Inter-connections and ways of stimulating the development International. *International Journal of Scientific and Technology Research*, 2020, 9(3), pp. 7039–7043.

Публікація в відчизняному періодичному науковому виданні, що індексується в наукометричній базі даних Index Copernicus:

2. Бойчик І., Стахурська С. Оцінювання ефективності управління інтелектуальним потенціалом молокопереробних підприємств. *Інноваційна економіка*, 2023. № 2 [94]. С. 49-58.

3. Собко О.М., Стахурська С.В. Оцінювання ефективності управління інтелектуальним потенціалом молокопереробних підприємств. *Економічний аналіз*, 2023. № 1. Том. 33. С. 323-330. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2023.01.323>

4. Собко О.М., Стахурська С.В. Розвиток інтелектуального потенціалу підприємства в умовах сучасних змін. *Економічний аналіз*, 2023. № 2. С. 194-201. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/5708/6565657249>

5. Стахурська С.В. Дослідження ринку молочної продукції України. Журнал стратегічних економічних досліджень. *Сучасні тенденції та проблеми управління*, 2023. № 2(13). С. 102-109

6. Стахурська С.В. Теоретичні засади формування механізму управління інтелектуальним потенціалом. *Економічний дискурс*. № 1-2. 2023. С. URL : <http://ed.pdatu.edu.ua/issue/view/16977>

7. Стахурська С.В. Система управління інтелектуальним потенціалом на основі інструментарію брендингу. *Вісник східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*, № 2 (278), 2023, с. 84-89. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-278-2-90-95>
<https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/684>

Публікації в матеріалах конференцій (тези доповідей):

8. Бойчик І., Стахурська С. Підходи до оцінювання ефективності правління нетрадиційними об'єктами інтелектуальної власності молокопереробних підприємств. *Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень. Матеріали IV Міжнародної наукової конференції, м. Хмельницький, 21 липня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : Європейська наукова платформа*, 2023. 208 с. С. 64-67. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conferenceproceeding/article/view/672/683>

9. Собко О. М., Стахурська С.В. Механізм управління інтелектуальним потенціалом підприємства. *Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2023. Pp. 243-246.* URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-3-5-08-2023-osaka-yaponiya-arhiv/>

10. Собко О.М., Стахурська С.В. Оцінювання управління інтелектуальним потенціалом вітчизняних молокопереробних підприємств. *Сімдесят сьомі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 18-19 липня 2023 р.)* / редкол. : О. Патряк та ін.; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. Львів: ФО-П Шпак В.Б. 111 с. ISSN 2522-963X

11. Стахурська С. Інтелектуальний капітал як основа розвитку інтелектуального потенціалу підприємства в умовах економічних знань. *Світ наукових досліджень. Випуск 2»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 13-14 липня 2023 р.)* / редкол.: О. Патряк та ін.; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. 115с.

12. Стахурська С. Напрями розвитку інтелектуального потенціалу підприємства. *Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів. Матеріали I Міжнародної наук.– практи. конференції. Тези доповідей (24 – 25 червня 2020 р.)* / Відп. ред. А. І. Крисоватий, Тернопіль, 2020. С. 38-40

13. Стахурська С.В. Ринок молочної продукції України: стан та тенденції. *Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, August 11, 2023. Amsterdam, The Netherlands: European Scientific Platform. C.31-32. URL: <https://govropejska.esclick.me/IyvDbSfny5mu>*

14. Стахурська С.В. Напрями вдосконалення управління інтелектуальним потенціалом підприємства в умовах цифрової економіки. *Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів. Матеріали II Міжнародної наук.– практи. конференції. Тези доповідей (26 – 28 травня 2022 р.)* / Відп. ред. А. І. Крисоватий, Тернопіль, 2022. С. 91-93.

15. Стахурська С.В. Формування системи управління інтелектуальним потенціалом підприємства на основі брендінгу. *The 5 th International scientific and*

practical conference “Modern problems of science, education and society” (July 17-19, 2023) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. 881 p.

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень в системі Unichек. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення розглянуто і схвалено на 8 міжнародних науково-практичних конференціях, а саме: «Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів» (м. Тернопіль, 24–25 червня 2020 р.), «Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів» (м. Тернопіль, 26–28 червня 2022 р.) «Світ наукових досліджень. Випуск 2» (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 13–14 липня 2023 р.), «Modern problems of science, education and society» (Kyiv, July 17–19, 2023), «Сімдесят сьомі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки» (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 18–19 липня 2023 р.), «Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень» (м. Хмельницький, 21 липня, 2023 р.), «Science and technology: problems, prospects and innovations» (м. Осака, Японія, 3–5 серпня, 2023 р.), «Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations: collection of scientific papers «SCIENTIA» (August 11, 2023. Amsterdam, The Netherlands: European Scientific Platform.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою, якою автор володіє у професійному плані досконало. Спіль викладення матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій характеризується цілісністю, змістовою завершеністю, логічною послідовністю розгляду питань, точністю використання

економічної термінології, ясністю, стислістю та забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, фаховий семінар кафедри рекомендує подати дисертаційну роботу Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства», на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Стахурської Світлани Василівни та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

доктора економічних наук, професора, Брича Василя Ярославовича, директора Навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету.

Рецензентами:

доктора економічних наук, професора, Августина Руслана Ростиславовича, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету;

кандидата економічних наук, доцента, Волошина Романа Володимировича, доцента кафедри підприємництва і торгівлі Західноукраїнського національного університету.

Опонентами:

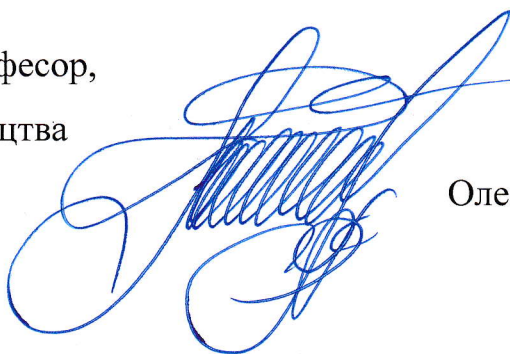
доктора економічних наук, професора, Щербак Валерію Геннадіївну, професора кафедри маркетингу Сумського національного аграрного університету;

кандидата економічних наук, доцента, Литовченко Ірину Володимирівну, доцента кафедри менеджменту логістики і інновацій Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Стахурської Світлани Василівни на тему «Управління розвитком інтелектуального потенціалу підприємства» до захисту.

Головуючий на засіданні

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри підприємництва
і торгівлі

Олена ПТАЩЕНКО